

Advocaten willen wel innoveren, maar doen het niet

Nederland scoort hoog op het besef van de noodzaak van innovatie in de juridische en fiscale sector. Maar toepassingen zijn er maar relatief weinig, zegt Sander de Groot, ceo van uitgever Sdu. Hij voerde het onderzoek uit naar innovatie onder juridische en fiscale professionals in Nederland, België, Luxemburg, Spanje en Frankrijk. Dat het weinig tot echte innovatie komt, heeft één voornamelijk reden: de dagelijkse beslommeringen gaan vaak voor.

PAGINA 22

Advocaten en fiscalisten willen wel innoveren, maar doen het niet

Elif Isitman
Amsterdam

'Innovatie' is het toverwoord, ook in de fiscale en juridische sector. Kantoren vinden vrijwel allemaal dat ze er wat mee moeten. Maar in de praktijk blijkt het een ondergeschoven kindje.

Vergeleken met andere Europese landen scoort Nederland hoog op het besef van de noodzaak van innovatie in de juridische en fiscale sector. Maar daadwerkelijke toepassingen van bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie (AI) of smart contracts met blockchain-technologie zijn er relatief weinig, zegt Sander de Groot, ceo van juridische uitgever Sdu. Hij voerde het onderzoek uit naar innovatie onder juridische en fiscale professionals in Nederland, België, Luxemburg, Spanje en Frankrijk.

De Groot: 'Iedereen is het erover eens dat er enorm veel gaat veranderen. In Nederland is dat besef groter dan in omringende landen. Dat is mooi. Maar bij de uitvoering is nog een wereld te winnen.'

Dat het nog weinig tot echte innovatie komt heeft één voorname reden: de dagelijkse beslommingen gaan vaak voor. Dat heeft op zijn beurt weer een aantal oorzaken. Voor Nederlandse belastingadvieskantoren is dat vooral het gebrek aan goed opgeleid personeel. Daarnaast ontbreken hulpmiddelen en systemen om innovatie aan te jagen en ligt bij veel bedrijven de nadruk op kortetermijndoelen.

Advocatenkantoren kampen met soortgelijke blokkades voor innovatie. Daar prevaleren vooral de doelstellingen die in het dagelijks werk worden gesteld.

'Ze worden geplaagd door de kortetermijngedachte. Dat is ook logisch', erkent De Groot. 'Als je dit jaar je beste resultaten wilt halen, dan wil innovatie nog weleens naar het jaar daarop worden verschoven.'

'Het goede personeel binnenhalen is het belangrijkste wat je kan doen om innovatie binnen je bedrijf te bevorderen', stelt hij. Dat gaat dan niet alleen om IT'ers die los van de rest een 'innovatieclubje' vormen. 'Het is belangrijker om ook de rest van het bedrijf daarin mee te nemen, zij moeten immers werken met nieuwe toepassingen.'

Buitenlandse advocatenkantoren werken vaker samen dan Nederlandse. REUTERS

Bedrijven moeten een soort 'openhartoperatie' uitvoeren om innovatie echt onderdeel te maken van het kantoor, stelt De Groot. Kantoren moeten daarbij overwegen om vertrouwde structuren los te laten: 'Denk aan de afschaffing van het partnermodel en de introductie van nieuwe manieren van werken zoals multidisciplinaire samenwerkingsverbanden.'

De veelvoorkomende gedachte dat de impact van technologie op de korte termijn wordt overschat en op de lange termijn wordt onderschat, ziet De Groot naar eigen zeggen terug bij ondervraagden. 'Bedrijven moeten daarom beginnen met kleine stapjes.'

Een manier om de ontwikkeling van nieuwe toepassingen te verhogen, is door samen te werken. Nederlandse kantoren

scores daarin erg laag ten opzichte van hun Europese collega's. Zo'n 34% van de advocatenkantoren werkt voor de uitrol van nieuwe technologische toepassingen samen met een collegakantoor of een andere partner. In Spanje ligt dat percentage bijvoorbeeld veel hoger: op 53%.

In Nederland wordt ook weinig op projectbasis samengewerkt: 42% van de advocatenkantoren doet dit. Voor belastingadvieskantoren ligt dat nog lager, op 28%. In Frankrijk bijvoorbeeld doet zo'n 70% daaraan.

'Samenwerken kan het tempo flink verhogen', zegt De Groot. 'Dat werkt beter dan wanneer iedereen op zijn eigen eilandje het wiel probeert uit te vinden. En ja, dat betekent soms ook samenwerken met een concurrerend kantoor.'

Innovatie komt vaak niet van de grond, omdat de dagelijkse beslommingen voorrang krijgen